

התעברות; פרה שעטיניה נפגעו באופן חמור, או כזו שאינה מתעברת תוך תקופה נורמאלית פחות או יותר — דינן להימכר לשחיטה. וזה כרוך בתנאי שיווק נורמאליים בשוק הבשר, בהפסד של 500 ל"י על ההון שהושקע בגידול הפרה. לשם מניעת מחלות העטיין, או לפחות צמצומן, צריך שהחולבים יהיו בעלי ניסיון רב בעבודה והכרח הוא שהם יכירו את תכונותיה האינדיבידואליות של כל פרה ופרה. בהזדמנות זו עלי להביע את הוקרתנו ואת תודתנו לרופא שלנו ד"ר סירוטינסקי על עזרתו הרבה והמסורה בשמירת בריאות העדר שלנו.

אסיים בדיעות מהרגע האחרון: בביקורת חודש דצמבר 1964 עמדו ברפת 85 פרות ונחלבו או 62 שהניבו ביום הביקורת 1531 ק"ג חלב עם 3.2% שומן, ובממוצע לפרה חולבת — 24.7 ק"ג. חלוקת החולבות לפי כמות התנובה היומית היו כדלהלן: עד 15 ק"ג — 15 פרות; מעל 20 ק"ג — 15; מעל 30 ק"ג — 13; מעל 40 ק"ג — 7 ומעל 50 ק"ג — 2 פרות. אכן הישג שרשאים אנו להתגאות בו.

לבסוף אציין בשמחה שהצלחנו במשך השנים האחרונות לרכז צוות עובדים שמתמסר בכל הרצינות לענף ובוודאי שיהיה מוכן להתמודד בכל הבעיות שתופענה ויצליח לפתור אותן. שולי

(תמצית מעלון גבעת עוז מס' 7, שהופיע ב-31.12.64)

נת החורף יש לנצל במידה מאקסימאלית את קליפות פריי-הדר ובאביב — תלתן; בקיץ תורכב מנת המספוא הגס מסלק, סחיט סלק סוכר טרי, ותחמיץ קודקודי סלק סוכר וסחיט יבש בסוף עונת הקיץ; למספוא הירוק והעסיסי נוסיף יום-יום יחידת מזון אחת בצורת שחת בקיה העשור, שהוכיחה את עצמה יפה בשנה האחרונה. להשר למת המנה יינתנו מזון מרוכז בצורת תערובת (או כופתיות) וזרעי כותנה. אירגון האספקה בהתאם לתכנית זו יביא עמו הוזלה של יחידת המזון.

מבנים וציוד

במשך כל השנים הקדשנו את עיקר תשומת הלב להגדלת העדר והזנחנו את פיתוח המבנים והציוד. הגדלת העדר מחייבת שינויים גם בשטח זה. לפני כשנה שיכללנו את הסידורים לשקילת הבקר ולהטענתו על המשאיות. גם בניית מכון החליבה מתקדמת. לעומת זה — הוספת מתבנים, הקמת מיכל לתחמיץ ושיכון לפר-עזר — אלה הן בעיות שעדיין מצפות לפתרון.

בריאות העדר

הודות לחיסונים השתחררנו מרוב המחלות המדבקות ואף על פי כן כ-30% מעדר החולבות מתחלף אצלנו מדי שנה. הגורמים העיקריים לשיעור תחלופה כה גבוה הם — מחלות עטין ואי-

בבאלטסוויל (ארה"ב) נערך ניסוי הזנה מעניין בשתי קבוצות של פרות; בכל קבוצה 19 פרות. קבוצה א' קיבלה מזון בכל כמות (ללא הגבלה) מכל סוגי המזון; קבוצה ב' נזונה לפי נורמות מוריסון עם תוספת של 10% על הנורמה. קבוצה א' הניבה בממוצע 5994 ק"ג חלב בן 4% שומן, עם 8.90% מח"ש; קבוצה ב' הניבה בממוצע 5993 ק"ג חלב בן 4% שומן עם 8.70% מח"ש. ההפרש הוא איפוא ללא משמעות סטטיסטית. העליה במשקל הגוף היתה בקבוצה א' כדי 112 ק"ג ובקבוצה ב' — 74 ק"ג. הפרות מקבוצה א' צרכו בממוצע בס"ה 5202 יחידות מזון והפרות מקבוצה ב' — 4438 יחידות מזון.

★

ברוסיה הומצא מכשיר אלקטרוני לבדיקת השומן בחלב. תוך 30 שניות מקבלים את תוצאות הבדיקה. החלב הנבדק צריך להיות בחום של 18-20 מ"צ. תוצרי חלב, כגון — שמנת, גבינה וכו', אי אפשר אפשר לבדוק במכשיר הזה.

★

חוקרים מהמכון לפאטולוגיה של בעלי-חיים בקאזאקסטן (רוסיה) מצאו שההפלה המדבקת (ברוצא-לזויס) מועברת גם ע"י כינים, זבובים, פשפשים וקרציות. הכינים, שהן שכיחות בבקר, מעבירות את המחלה עם עקיצת עור הבהמה. המדענים בודדו למעשה את הברוצאלה מכינים, שהורכבו בדרך ניסויית במעוררי המחלה.